

Briuselis, 2017 05 31
COM(2017) 291 final

ANNEX 3

PRIEDAS

prie

DISKUSIJOMS SKIRTO DOKUMENTO

DĖL EKONOMINĖS IR PINIGŲ SĄJUNGOS ATEITIES

3 priedas. Pagrindinės euro zonos ekonomikos tendencijos iki šiol

Įvedus eurą, iš pradžių pavyko pasiekti tam tikros dalyvaujančių valstybių narių konvergencijos, visų pirma ekonominio augimo ir palūkanų požiūriu.

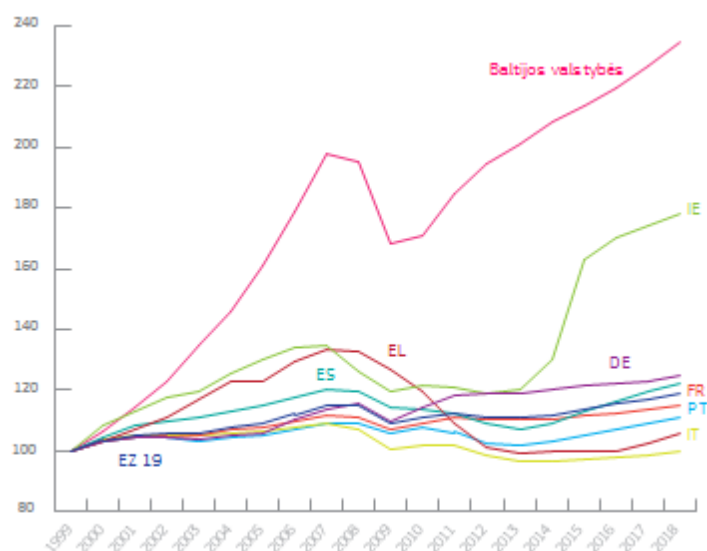
Tačiau per krizę išryškėjo tam tikrų jau iki krizės atsiradusių reikšmingų skirtumų konkurencijos, bankų sektoriaus tvirtumo ir viešųjų finansų tvarumo srityse. Todėl ir ekonominės pasekmės skyrėsi labiau.

Pastaraisiais metais matyti skirtumų mažėjimo tendencijos ženklų. Tačiau išlieka akivaizdžių valstybių narių skirtumų, tebestebimi svarbūs krizės liekamieji reiškiniai, o aktyvus grįžimo prie konvergencijos proceso kol kas nematyti.

Pirmaisiais euro zonos gyvavimo metais augimas buvo didelis, tačiau per krizę daugelyje valstybių narių gyvenimo lygis smarkiai krito. Pavyzdžiui, nuo to laiko Vokietijoje augimas smarkiai paspartėjo, o Italijos BVP lygis išlieka žemesnis nei prieš krizę. Ne visos euro zonos valstybių ekonomika atsigavo vienodu mastu.

Realiojo BVP vienam gyventojui tendencijos

Indeksas (1999 m. = 100)

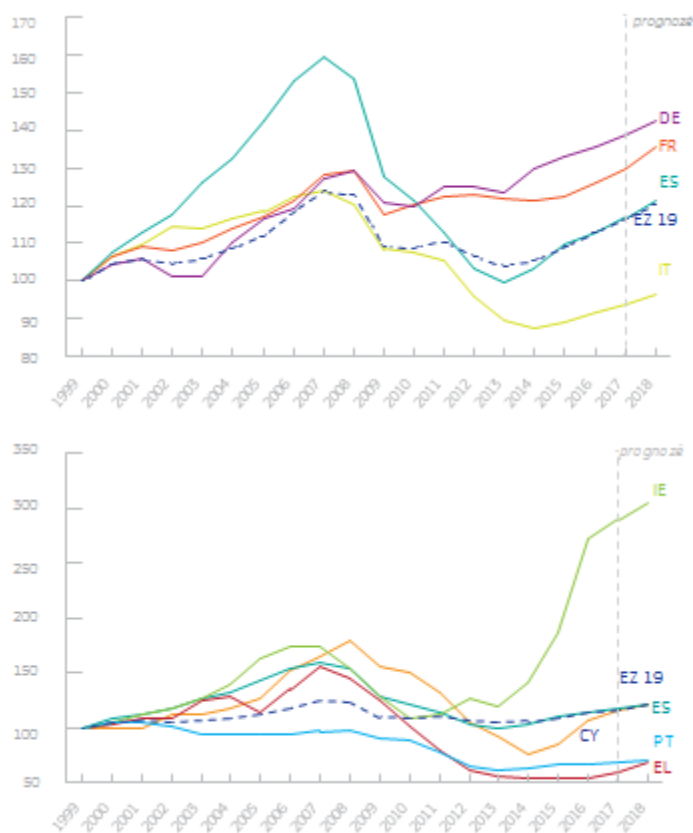


Šaltinis. Europos Komisija

Viena pagrindinių nevienodų ekonominės veiklos rezultatų priežasčių yra susijusi su investicijomis. Kadangi per krizę investicijų labai sumažėjo, joms atsigauti prireikė kelerių metų, o augimas vėl prasidėjo tik pastaraisiais metais. Itin mažai investuojama valstybėse narėse, kurios per krizę patyrė finansinių sunkumų.

Investicijų tendencijos

Indeksas (1999 m. = 100)

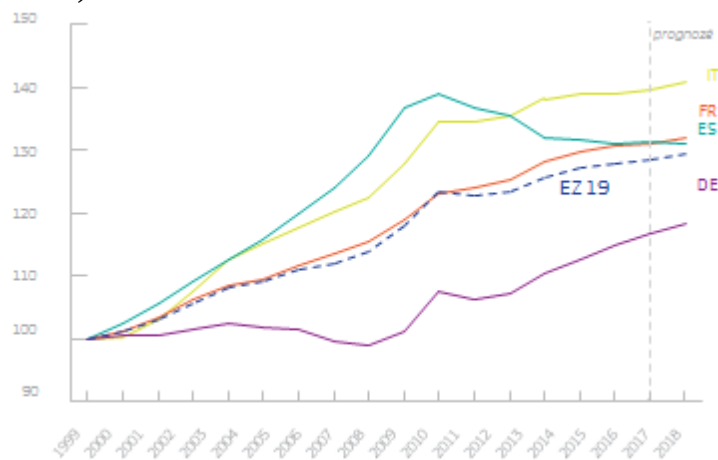


Šaltinis. Europos Komisija

Pirmaisiais euro naudojimo metais labai skyrėsi darbo sąnaudomis išreikštas konkurencingumas. Pavyzdžiui, Vokietijoje, palyginti su Prancūzija, Italija ir kitomis valstybėmis, vyko ypač palankūs sąnaudų pokyčiai. Ispanija smarkiai koregavo darbo sąnaudas pradėjusi vykdyti kovai su krize skirtas reformas.

Nominaliųjų vienetui tenkančių darbo sąnaudų tendencijos

Indeksas (100 = 1999 m.)



Šaltinis. Europos Komisija

Kalbant apie finansinius rodiklius, nuo 2012 m. vyko privačiojo sektoriaus palūkanų normų konvergencija. Tačiau kol kas skirtumai dideli – įmonių finansavimo sąlygos vis dar labai priklauso nuo šalies, kuriose jos įsisteigusios. Be to, iki 2013 m. skolinimo apimtys skirtumai iš tiesų didėjo ir tik vėliau jų ėmė mažėti.

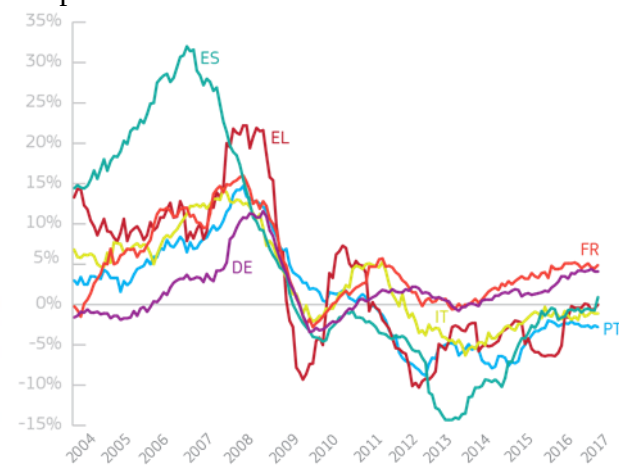
Paskolų, teikiamų ne finansų bendrovėms, palūkanų normų ir paskolų, teikiamų įmonėms, sumų tendencijos

Palūkanų normos (%)



Šaltinis. Europos Centrinis Bankas

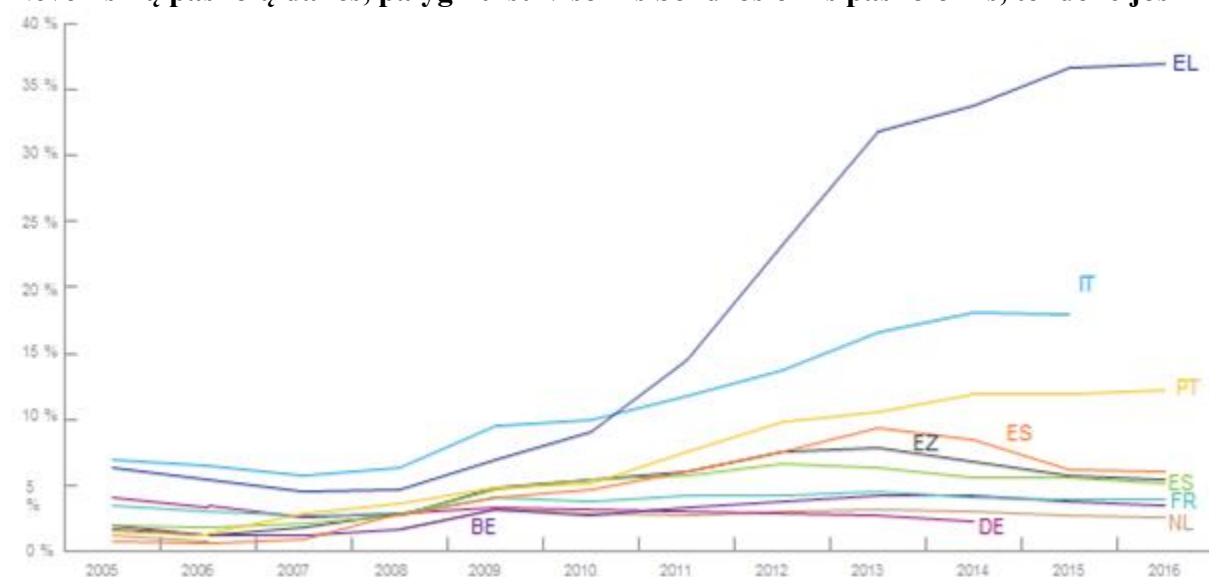
Nominalus turimas kiekis, metinis augimo tempas



Šaltinis. Europos Centrinis Bankas

Neveiksnių paskolų (paskolų, su kuriomis susiję mokėjimo įsipareigojimai nevykdomi arba beveik nevykdomi) gausėjimas bankų balansuose – buvusios krizės požymis ir pažeidžiamumo šaltinis. Palyginti su kitomis euro zonos šalimis, tokių paskolų yra daug daugiau Pietų Europos valstybės narėse.

Neveiksnių paskolų dalies, palyginti su visomis bendrosiomis paskolomis, tendencijos

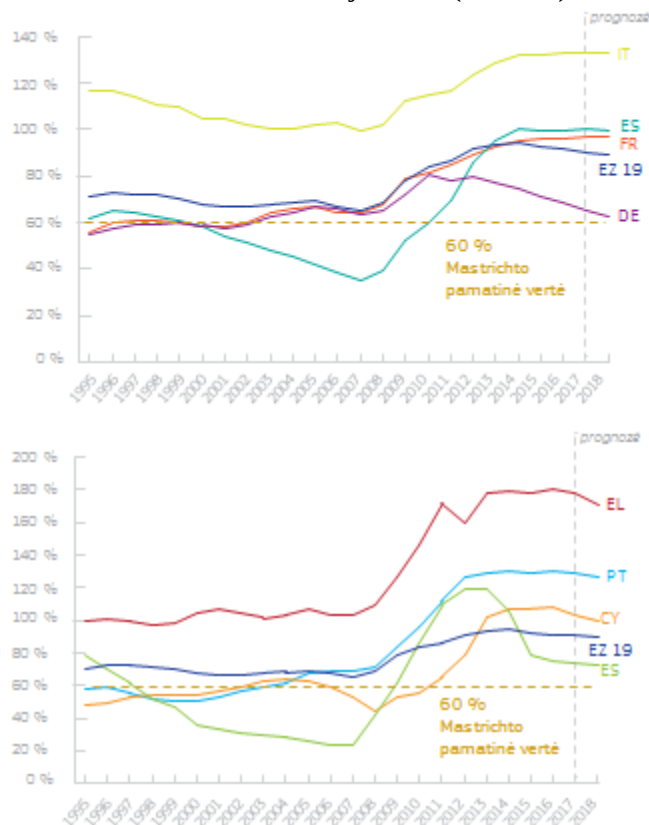


Šaltinis. Pasaulio bankas ir Tarptautinis valiutos fondas, naujausi duomenys

Dėl krizės labai išaugo valdžios sektoriaus skola. Pastaraisiais metais šios tendencijos nebematyti, o valdžios sektoriaus skolos vidutiniškai ėmė mažėti. Vis dėlto jos tebėra didelės ir iki šiol tik kelioms valstybėms narėms pavyko jas gerokai sumažinti.

Valstybės skolos tendencijos

Valdžios sektoriaus bendroji skola (% BVP)



Šaltinis. Europos Komisija